

Sygnatura akt XII C 1957/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 22 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Zofia Lehmann

Protokolant: Starszy sekretarz sądowy Elżbieta Witaszczyk

po rozpoznaniu w dniu 25 października 2017 r. w Poznaniu na rozprawie sprawy z powództwa *M. K. (1), ul. (...), (...)-(...) O.*

przeciwko *(...) SA z siedzibą w W., al. (...) II 24, (...)-(...) W.*

- roszczenia z umów ubezpieczenia, z wyłączeniem spraw o symbolu 014wk, 014oc, 014pz

I. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 91.587,33,-zł z ustawowymi odsetkami od dnia 14 listopada 2016 roku do dnia zapłaty.

II. Umarza niniejsze postępowanie w zakresie kwoty 29.572,67,-zł.

III. Koszty niniejszego postępowania rozdziela między stronami stosunkowo obciążając nimi pozwanego w 7/10 częściach, a powoda w 3/10 częściach i w związku z tym:

a. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4.240,60,-zł z tytułu zwrotu części uiszczonej przez niego opłaty sądowej oraz kwotę 398,27,-zł z tytułu zwrotu części wydatków poniesionych przez niego na poczet dowodu z opinii biegłego;

b. pozostałą częścią wydatków poniesionych na poczet dowodu z opinii biegłego obciąża pozwanego.

c. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.780,-zł z tytułu zwrotu części poniesionego przez niego kosztu jego procesowego zastępstwa;

d. Zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.620,-zł z tytułu zwrotu części poniesionego przez niego kosztu jego procesowego zastępstwa.

SSO Zofia Lehmann

Sygn. akt **XII C 1957/18**

UZASADNIENIE

Powód **M. K. (1)** działający przez pełnomocnika procesowego w osobie radcy prawnego, w pozwie z dnia 26 października 2016 roku, który do Sądu Okręgowego w Poznaniu wpłynął w dniu 28 października 2016 roku – skierował p-ko pozwanemu **(...) SA z/s w W.** roszczenia:

-zasądzenia od niego na jego rzecz kwoty **121.160 – zł** wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia doręczenia mu pozwu do dnia zapłaty – tytułem odszkodowania,

-zasądzenia od niego na jego rzecz zwrotu kosztów niniejszego postępowania wraz z kosztem jego procesowego zastępstwa – wg norm przepisanych oraz kwoty **17,- zł** tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa;

nadto:

-zobowiązania go do przedłożenia wskazanych przez niego dokumentów oraz przeprowadzenia z nich dowodu;

nadto

-przeprowadzenia zawnioskowanych przez niego dowodów co do tego przez niego powołanych.

Na tego poparcie:

-podał postanowienia łączącej go z nim umowy ubezpieczenia zajmowanego przez niego budynku mieszkalnego położonego w nieruchomości przy ul. (...) w O.,

-opisał okoliczności, w jakich powziął świadomość, iż doszło do zalania znajdujących się w nim pomieszczeń,

-opisał przebieg prowadzonego – wskutek jego zgłoszenia – przez pozwanego tzw. postępowania likwidacyjnego,

-poważał na nie przekazanie mu przez niego tekstu ogólnych warunków tego ubezpieczenia,

-poważał się na wprowadzenie go w błąd przez niego doprowadzające go do błędnego rozumienia nazwy oferowanej mu przez niego polisy,

-przedstawił przyczyny, dla których nie zgadza się z jego stanowiskiem odmawiającym mu w podanych realiach wypłaty odszkodowania,

-przedstawił podstawy właściwości miejscowej Sądu Okręgowego w Poznaniu – w tej sprawie (k. 1 – 4 akt).

W reakcji na to pozwany (...) SA z/s w W., działający przez pełnomocnika procesowego w osobie radcy prawnego złożył noszącą datę 22 listopada 2016 roku odpowiedź na pozew, która do Sądu Okręgowego w Poznaniu wpłynęła w dniu 25 listopada 2016 roku – i w której wniósł:

-o oddalenie powództwa powoda w całości,

-o zasądzenie od niego na jego rzecz zwrotu kosztów tego postępowania wraz z kosztem jego procesowego zastępstwa – wg norm przepisanych oraz kosztu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa,

nadto:

-o przeprowadzenie zawnioskowanych przez niego dowodów na tezy przez niego zredagowane,

nadto:

-o przeprowadzenie rozprawy również pod jego nieobecność.

W motywacji zaprezentowanego stanowiska:

-zaprzeczył on wyraźnie przez niego nie przyznanym twierdzeniom powoda,

-przyznał fakt zawarcia przez nich umowy przez niego wskazywanej,

-podał przyczyny stojące u podstaw nie uznania przez niego jego powództwa (k. 19 – 22 akt).

W pismach procesowych:

-pozwany: z dnia 9 maja 2017 roku, które do Sądu Okręgowego w Poznaniu wpłynęło w dniu 12 maja 2017 roku (k. 118 – 119 akt), z 4 sierpnia 2017 roku, które do Sądu Okręgowego w Poznaniu wpłynęło w dniu 9 sierpnia 2017 roku

(k. 145 – 146 akt), z 2 października 2017 roku, które do Sądu Okręgowego w Poznaniu wpłynęło w dniu 5 października 2017 roku (k. 174 – 175 akt)

-powód: z dnia 22 maja 2017 roku, które do Sądu Okręgowego w Poznaniu wpłynęło w dniu 24 maja 2017 roku (k. 124 – 125 akt),

prezentowali swoje racje; ustosunkowywali się do przeprowadzonych dowodów i twierdzeń przeciwnika.

Na rozprawach w dniach 21 grudnia 2017 roku (k. 71 – 72 akt), 25 października 2017 roku (k. 183 – 184 akt) – strony podtrzymywały swoje stanowiska. Nadto – na rozprawie w dniu 25 października 2017 roku powód cofnął pozew ponad kwotę **91.587.33,-zł** zrzekając się w tym zakresie roszczenia.

Ustalenia stanu faktycznego:

A. Powód **M. K. (1)** od 11 lat zamieszkuje w budynku mieszkalnym usytuowanym w O. w nieruchomości przy ul. (...) w posesji o numerze (...) – jest to budynek niepodpiwniczony; dwukondygnacyjny.

-W dniu 18 lipca 2016 roku zawarł on z pozwanym – stanowiącą kontynuację – umowę ubezpieczenia (...) opartą na Ogólnych jego warunkach ustalonych uchwałą jego zarządu z dnia 25 maja 2015 roku o oznaczeniu (...) ze zmianą z dnia 17 grudnia 2015 roku o oznaczeniu (...) stwierdzoną polisą o numerze (...) obejmującą okres od dnia 19 lipca 2016 roku do dnia 18 lipca 2017 roku (k. 5, 38 – 57; zeznania powoda).

B. W dniu 23 lipca 2016 roku po powrocie z wakacji zastał on w ww budynku zalane pomieszczenia w kondygnacji parterowej – co stanowiło wynik pęknięcia rury – kolana doprowadzającego wodę do niego. W tego efekcie doszło do obniżenia wszystkich posadzek w tych pomieszczeniach jako, że wypływ wody w poziomie podsypki piaskowej doprowadził do infiltracji warstw położonych poniżej podbudowy betonowej, co spowodowało rozluźnienie tego podłoża. W ten sposób doszło do poniesionej przez niego szkody – usunięcie której wymagało rozbiórki wszystkich podłóg aż do warstw podsypkowych, ich odtworzenia z zagęszczeniem, a następnie odtworzenia (opinia biegłego sądowego M. G.; zeznania powoda; zeznania świadków R. B., W. J. i M. K. (2)). Na jego zlecenie opracowane zostały przez **M. K. (2)** i Ł. G. kosztorysy odpowiednio co do instalacji ogrzewania podłogowego oraz z zakresu budownictwa (8 – 9 akt).

B. Pozwany (...) **SA z/s w W.** zarejestrowany jest w Krajowym Rejestrze Sądowym - rejestrze przedsiębiorców za numerem (...); z jego Działu (...) i rubryki 1 (przedmiot działalności) wynika, że zajmuje się on działalnością ubezpieczeniową i bezpośrednio z nią związaną (k. 26 – 37 akt).

-W dacie 24 lipca 2016 roku powód zgłosił mu powyższą szkodę w trybie **art. 28** i **art. 29** ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej – została ona zarejestrowana pod numerem (...) – nie została jednak rozpatrzona pomyślnie; pozwany odmówił mu wypłaty odszkodowania powołując się na przyczyną tego w postaci osiadania budynku, za co nie ponosi odpowiedzialności (k. 7 akt)

Naprowadzony stan faktyczny znalazł oparcie w treści:

-dokumentów z k. 5, 38 - 57 (odpis polisy ubezpieczeniowej, ogólnych warunków umów), 8 - 10 (kosztorysy), 26 – 37 (odpis z Krajowego Rejestru Sądowego)

-zeznań świadków R. B., W. J. z k. 71, M. K. (2) z k. 72,

-zeznań powoda z k. 71,

-opinii biegłego sądowego z dziedziny budownictwa M. G. (k. 96 – 111, 131 – 133, 168 – 169, 183) akt.

Analiza i ocena zgromadzonego w tej sprawie materiału dowodowego:

W jego skład weszły dokumenty i to zarówno o charakterze urzędowym, jak i o charakterze prywatnym; opinia z dziedziny budownictwa, zeznania świadków oraz zeznania stron ograniczone do zeznań powoda.

A. W myśl normy **art. 244 k.p.c.**...dokumenty urzędowe sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone...(par. 1), co odpowiednio stosuje się do ...innych pochodzących od organów działających w zakresie zleconych im przez ustawę spraw z dziedziny administracji publicznej...(par. 2) - w niniejszej sprawie warunki te spełniły odpisy z Krajowego Rejestru Sądowego. Z treści normy **art. 245 k.p.c.** – natomiast odczytać można, iż...dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała złożyła zawarte w nim oświadczenie... - zaliczono do nich w tym postępowaniu pozostałe ww.

-Warunki zaprzeczenia ich prawdziwości zredagowane zostały odpowiednio w normach **art. 252 k.p.c.** i **art. 253 k.p.c.** – żadna ze stron z udziałem możliwości z **art. 232 k.p.c.** inicjatywy takiej nie podjęła; brak było też przesłanek ku temu, by zrobić to z urzędu.

B. W trakcie prowadzonego postępowania na gruncie tej sprawy w roli świadków – z inicjatywy powoda – wystąpili **R. B.**, **M. K. (2)** i **W. J.**. Nie są oni związani w jakikolwiek sposób z nim – brak było przesłanek ku temu, by budować sugestię, że podawali nieprawdziwe dane kierując się jego interesem. Sama lektura ich zeznań prowadziła do wniosku, że odzwierciedlili w nich tylko to, co mogli zaobserwować w trakcie pobytu w ww nieruchomości. Generalnie relacjonowali oni jej stan powstały po spornym zdarzeniu, którego zresztą pozwany nie kwestionował – nie wypowiadając się kategorycznie co do tego przyczyn. Nadto – pomijając to, że ich twierdzenia były zgodne; to znalazły one oparcie nie tylko w zeznaniach powoda, ale i treści opracowanej w przebiegu tej sprawy opinii. Dlatego uznano je za w pełni wiarygodne.

C. W szeregu spraw powstaje konieczność skorzystania z – nie posiadanych przez sąd – wiadomości specjalnych; sytuację taką w treści normy **art. 278 par. 1 k.p.c.** w związku z **art. 232 k.p.c.** przewidział ustawodawca. Powstała ona i w przebiegu niniejszego postępowania koncentrując się na dziedzinie budownictwa – dlatego też wnioski zgłoszone przez strony o przeprowadzenie takiego dowodu zostały uwzględnione.

Do celu tego zaangażowano biegłego sądowego o tej specjalności – **M. G.**. Opracowana przez niego w tej sprawie opinia w sensie źródłowym znalazła wsparcie w lekturze przedstawionych mu akt; ale i w przeprowadzonych przez niego z udziałem stron oględzinach omawianego budynku mieszkalnego. Okazała się ona przydatną dla potrzeb rozstrzygnięcia ich sporu – i to z następującą argumentacją:

-Sporządzona została ona przede wszystkim czytelnie; wyprowadzone i przedstawione w niej wnioski poprzedzone zostały zrozumiałą prezentacją przesłanek do nich prowadzących; przy czym tak samo odnieść należało się do pojęć, procesów mieszczących się w granicach cyt. wiadomości specjalnych przez niego posiadanych; a nie posiadanych przez sąd. Odpowiadała ona narzuconej jej tezie; udzieliła odpowiedzi na postawione przed nią pytania – przy czym ich logika i uzasadnienie nie budziły zastrzeżeń; podane zostały w sposób przekonujący. Akcentacji wymagało też to, że w ani jednym momencie nie wkroczyła ona na grunt kompetencji organu uprawnionego do jego rozstrzygnięcia.

- Jej uzupełnienie w trybie **art. 286 k.p.c.** wiązało się z pewnymi niejasnościami i wątpliwościami nakierowanymi na jej treść przez pozwanego – w reakcji na to bliżej sprecyzował i wyjaśnił on zaprezentowane w niej konkluzje; nastąpiło to w tak jasny sposób, że wnioskowane przez niego opracowanie nowej przez innego biegłego nie było konieczne.

-Poza granicami zastrzeżeń pozostawały także jego kompetencje – jest on wieloletnim biegłym sądowym o bogatym doświadczeniu w jego dziedzinie. Trzeba też było zauważyć, że specyfika takiego dowodu wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii podlega kontroli sądu, nie posiadającego wiadomości specjalnych, i to w istocie z punktu widzenia jej zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej - takie kryteria są wystarczające dla uznania pozytywnego stosunku do niej (por. wyrok SN z 7 kwietnia 2005 roku, II CK 572/04; LEX nr 151650). Skoro, więc, opracowana, jak zaznaczono, odpowiada postawionej jej tezie; jest zupełna, jasna i

przekonywująca – to nie rodzi się ewentualna potrzeba prowadzenia dowodu z kolejnej. W szczególności podstawą tego nie może być samo niezadowolenie strony z jej wyniku; a tak było w realiach tego sporu. (por. wyrok SN z 21 listopada 1974 roku, II CR 638/74, OSP 1975/5/108; postanowienie SN z 3 września 2008 roku, I UK 91/08; LEX nr 785520).

D. Dowód z przesłuchania stron ograniczony został w przebiegu tego procesu do przesłuchania powoda – jego zeznania w pełni należało obdarzyć zaufaniem. Przedstawił, on, bowiem okoliczności towarzyszące zaistnieniu poniesionej przez niego szkody; próby porozumienia się przez niego z pozwanym na rozważanym tle – każdy element jego twierdzeń znajdował oparcie w pozostałym zgromadzonym w tej sprawie materiale dowodowym; w szczególności w niekwestionowanych w jej trakcie dokumentach; ale i zeznaniach wskazanych świadków oraz w/zanalizowanej opinii.

Zważeniu podległo, co następuje:

Powództwo powoda w znaczącej części zasługiwało na uwzględnienie – tezę taką uznać należało za udowodnioną w świetle zgromadzonego i zanalizowanego materiału dowodowego; podanych unormowań prawnych i przedstawionego rozumowania.

A. Zgodnie z treścią **par.1 art. 805 k.c.**...przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swojego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidywanego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę...;zgodnie – zaś – z treścią jego **par. 2 pkt. 1**...świadczenie wierzyciela polega w szczególności na zapłacie...przy ubezpieczeniu majątkowym – określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku...; podlega też regulacji Ustawy z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Jest to, więc, umowa o charakterze odpłatnym, dwustronnie zobowiązującym i wzajemnym – choć wzajemność ta ze strony ubezpieczyciela polega na ponoszeniu ryzyka wypłaty czyli zapewnieniu ochrony ubezpieczeniowej.

-Stosownie do treści **art. 812 k.c.** oraz **art. 15 i art.16 ww** ustawy umowa ubezpieczenia jest umową adhezyjną czyli umową przystąpienia zawieraną na podstawie stosowanych przez ubezpieczyciela ogólnych warunków umowy, które powszechnie wykorzystywane są przez niego. Stosunek ten w każdym przypadku wymaga zawarcia umowy zgodnie z treścią w/powołanych przepisów ; a stosownie treści par. 1 **art. 809 k.c.**...ubezpieczyciel zobowiązany jest potwierdzić to dokumentem ubezpieczenia... W rozważanych realiach strony zawarły umowę opartą o Ogólne warunki ubezpieczenia (...) ustalone uchwałą zarządu pozwanego z dnia 25 maja 2015 roku o oznaczeniu (...) ze zmianami z dnia 17 grudnia 2015 roku o oznaczeniu (...) stwierdzoną polisą o numerze (...) obejmująca okres od dnia 19 lipca 2016 roku do dnia 18 lipca 2017 roku.

B. W powyższym świetle dla powstania odpowiedzialności pozwanego z jej tytułu konieczne było spełnienie się przesłanek w postaci szkody; zdarzenia wywołującego ją oraz adekwatnego związku przyczynowego między nimi – analiza i ocena zgromadzonego w tej sprawie materiału dowodowego pozwoliła na budowę przekonania o tym, że powód po myśli **art. 6 k.c.** sprostał zadaniu wykazania ich zaistnienia.

1. W myśl **par. 2. pkt. 130** wskazanych warunków zalaniem jest bezpośrednio działanie wody lub innych cieczy spowodowane m.in. awarią instalacji wydostaniu się wody, pary, cieczy z instalacji wodnej, kanalizacyjnej lub centralnego ogrzewania znajdującej się m.in. w domu...bądź poza nimi... Ustalenie tego przyczyn wymagało skorzystania z wiadomości specjalnych. Ze sporządzonej - w niniejszej sprawie opinii, której ocena znalazła się w wyższej partii tego uzasadnienia – jednoznacznie wynikało, że w parterowej części zajmowanego przez powoda budynku mieszkalnego doszło do zalania będącego wynikiem pęknięcia rury w postaci kolana doprowadzającego do niego wodę, a nie przyczyn forsowanych przez pozwanego w postaci jego naturalnego osiadania; za które po myśli **par. 12 ust. 1 pkt. 4** wspomnianych warunków nie odpowiada. Woda ta doprowadzana jest z sieci zewnętrznej poprzez rurę zakopaną na gruncie przechodzącą przez jego ścianę fundamentową poniżej poziomu terenu i wyprowadzania jest w jednym z jego pomieszczeń.

2. Zdarzenie to pociągnęło za sobą konsekwencje w postaci zalania wszystkich pomieszczeń położonych na ww kondygnacji, przy czym wypływ wody nastąpił poniżej poziomu posadzek, które w tego wyniku obniżyły się. To z kolei wiązało się z tym, że wypływająca woda w poziomie podsypki piaskowej dokonała infiltracji warstw poniżej podbudowy betonowej i rozluźniła podłoże betonowe. Istnienie przyczynowego związku – w świetle pozytywnie przyjętej opinii opracowanej w tym postępowaniu – między powyższym zdarzeniem i tego skutkiem nie budziło zastrzeżeń. Nie istniała, bowiem, inna tego przyczyna – w szczególności eksponowana przez pozwanego, która z racji wieku opisanego budynku musiałaby pojawić się wcześniej.

C. Wbrew sugestiom pozwanego – powód nie domagał w niniejszym sporze zapłaty za naprawę instalacji, ale za poniesiona przez niego w następstwie powyższego szkodę. Jej usunięcie wymagało rozbiórki wszystkich podłóg w parterze ww budynku mieszkalnego, ich odtworzenia z zagęszczeniem, a potem odtworzenia wszystkich warstw podłogowych. Tego wycena sięgnęła kwoty **91.587.33,- zł**.

-O odsetkach orzeczono w oparciu o **art. 481 par. 1 k.p.c.** – zgodnie z żądaniem powoda od chwili doręczenia pozwanemu pozwu przyjmując, że był to najpóźniejszy termin, w którym dowiedział się o jego żądaniach.

(pkt. **I** wydanego w tej sprawie wyroku)

D. Co do kwoty **29.572.67,- zł** powód cofnął powództwo zrzekając w tym obszarze się roszczenia; co w związku z **art. 203 par. 1 k.p.c.** i **art. 355 par. 1 k.p.c.** nakazało umorzenie postępowania w tym zakresie.

(pkt. **II** wydanego w tej sprawie wyroku)

Koszty niniejszego postępowania:

W ich skład w tym procesie weszły opłata sądowa (**6.058,- zł**), wydatki na opinię biegłego (**2.380.66,- zł**) oraz koszt procesowego zastępstwa stron. Orzeczono o nich adekwatnie do wyniku tego sporu przyjmując, że cofnięcie części pozwu jest równoznaczne z przegraniem przez powoda tego procesu w tym zakresie. Prawnym tego wsparciem były unormowania **art. 108 par. 1 k.p.c.; art. 98 par.1 i par. 3 k.p.c.; art. 100 k.p.c.**; ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach w sprawach cywilnych oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

(punkt **IV** wydanego w tej sprawie wyroku)

(-)Zofia Lehmann

Z.

Notować

Odpis wyroku plus uzasadnienie proszę doręczyć

-pełn. stron

Proszę przedłożyć za 14 dni

Pn, dn. 15 lutego 2018 roku Z. lehmann